

RYNEK DRZEWNY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

PRZEGLĄD LEŚNICZY

ORGAN FILJI POZNAŃSKO-POMOR. ZWIĄZKU LEŚNIKÓW POLSK.

WYCHODZI WE WTORKI I PIĄTKI.

PRZEDPŁATA na wrzesień wynosi: w Poznaniu przy odbiorze z ekspedycji: 29.000 marek. Na pocztach (tylko w był. zab. prusk.): 30.000 marek. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnym mieście Gdańsku: 35.000 marek. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska): 40.000 marek. Numer pojedynczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 4.000 marek. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnym mieście Gdańsku 4.800 marek. Zagranicą 5.200 marek.

Redakcja, Administracja, Ekspedycja „Rynku Drzewnego i Przeglądu Leśniczego” znajduje się w Poznaniu, ul. św. Marcina 57. III. piętro Drukarnia: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telef. 3406. Konta bież.: Bank handlowy w Warszawie. Oddz. miejski w Poznaniu (Hotel Bazar). Bank PrzemysłowcówPoznań.

OGŁOSZENIA: Za tekstem: jeden wiersz petytowy jednolamowy (strona czterolamowa) 4000 mk. W tekście zaś lub przed tekstem: jeden wiersz petytowy jednolamowy (strona dwulamowa) 11000 marek. — — OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 50 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłoszeniach stosowny rabat Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedzenia — — — — — dniego zawiadomienia — — — — —

Przedruk dozwolony tylko za podaniem źródła. (Rynek Drzewny w Poznaniu).

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w obrębie Z. O. L. P. Warszawa, Białowieża, Wilno, Lwów, D. L. P. Poznań, Bydgoszcz, Gdańsk - Toruń.

Nadleśnictwo Rychtal

submisja w dniu 18. 8. 23. r., od stacji kolej. 6 km. szosą i 1 km. drogą polną:

dąb „A“	I/III kl. za m ³	2.600.000 mk.
„	IV „ „	2.000.000 „
„	V „ „	1.600.000 „
dąb „B“	I/IV „ „	1.550.000 „
„	V „ „	1.200.000 „
„	† I, III, IV „ „	1550.000 „

Nadleśnictwo Siewierz

sprzedaż z wolnej ręki w dniu 1. 9. 23. r., odległość od stacji kolejowej 6—20 km. :*)

sosna i świerk	do 20 cm. średn.	za m ³	700.000 mk.	
	21—30 „ „	„	810.000 „	
	31—40 „ „	„	910.000 „	
tyczki i żerdzie	41—50 „ „	„	1.000.000 „	
	do 3 „ „	za 100 szt.	660.000 „	
	4—6 „ „	„	1.750.000 „	
	7—9 „ „	„	2.650.000 „	
	10—12 „ „	„	4.300.000 „	
osika	13—14 „ „	„	7.000.000 „	
	szczapy użytk.	za mp.	500.000 „	
	„ opał.	„	120.000 „	
	okrągł. „	„	100.000 „	
	szczapy „	„	180.000 „	
	okrągł. „	„	160.000 „	
	dąb, brzoza, olcha	gałęzie	„	100.000 „
	chróst gruby	„	50.000 „	
	karpina	„	30.000 „	
	szczapy opał.	„	150.000 „	
sosna i świerk	okrągł. „	„	125.000 „	
	gałęzie	„	75.000 „	
	karpina	„	25.000 „	

Nadleśnictwo Chylonja

licytacja w dniu 27. 8. 23. r. dla kupców drzewnych, odległość od stacji kolejowej 2—5 km. :

buk III—V kl. za m ³	870.012 mk.
sosna I—IV „ „	1,061.330 „

Nadleśnictwo Lutówko

licytacja w dniu 29. 8. 23. r.:

dąb	III kl.	za m ³	720.000 mk.
„	IV „	„	681.819 „
„	V „	„	479.546 „
„	wałki użytk.	za mp.	221.667 „
„	szczapy opał.	260—	387.445 „
„	„ „ †	„	205.000 „
„	wałki „	„	206.667 „
brzoza	III kl.	za m ³	199.620 „
„	IV „	„	241.667 „
„	V „	„	217.764 „
„	szczapy opał.	za mp.	240.636 „
„	„ „ †	„	150.000 „
„	wałki „	„	172.143 „
olcha	V kl.	za m ³	150.673 „
„	szczapy użytk.	za mp.	150.000 „
„	wałki „	„	158.000 „
„	szczapy opał.	„	219.223 „
osika	III kl.	za m ³	212.000 „
„	IV „	„	129.204 „
„	V „	„	169.118 „
„	szczapy opał.	za mp.	130.055 „
„	„ „ †	„	79.924 „
„	wałki „	„	81.700 „
wiąz	V kl.	za m ³	194.828 „
sosna	I „ †	„	569.126 „
„	II „	„	499.459 „
„	III „	„	103.649 „
„	IV „	„	292.029 „
„	szczapy opał.	za mp. 257—	386.750 „
„	wałki „	„	205.000 „
świerk	II kl.	za m ³	368.114 „
„	III „	„	301.933 „
„	IV „	„	216.611 „
„	szczapy opał.	za mp.	203.334 „
„	drugi I kl.	za szt.	22.600 „
„	„ II „	„	16.450 „
„	„ III „	„	11.667 „

*) W stanie wyrobionym prócz karpiny.

GRUPA D.

1) Drewno jesionowe.

I. Kloce od 3 m. i wyżej długie:		I. kl.	II. kl.
a) od 50 cm. średnicy	(bez kory) w odczuble i wyżej; dopuszczalne 10 procent od 2-3 m. długości.	Mkp.	—
b) od 40-49 cm. „		„	—
c) od 30-39 cm. „		„	—
d) od 20-29 cm. „		„	—
II. Materiał rznity 3 m. dł. i wyż.,			
a) boulsy w bloki złożone		Mkp.	—
b) brusy nieobryznane (luźny towar)		„	—
c) deski		„	—
d) deski i brusy obrz. od 1½ m. dł. i wyż.		„	—
e) deszczułki posadzkowe od 4 do 12 cm. szer. za 1 m ² .		„	—

2) Drewno brzostowe.

I. Kloce od 3 m. i wyżej długie:		I. kl.	II. kl.
a) od 50 cm. średnicy	(bez kory) w odczuble i wyżej; dopuszczalne 10 proc. od 2-3 m. dł.	Mkp.	—
b) od 40-49 cm. „		„	—
c) od 30-39 cm. „		„	—
d) od 20-29 cm. „		„	—
II. Materiał rznity 3 m. dł. i wyż.			
a) boulsy w bloki złożone		Mkp.	—
b) brusy nieobryznane (luźny towar)		„	—
c) deski		„	—
d) deski i brusy obrz. od 1½ m. dł. i wyż.		„	—
e) deszczułki posadzkowe od 4 do 12 cm. szer. za 1 m ² .		„	—

3) Drewno jaworowe.

I. Kloce od 3 m. i wyżej długie:		I. kl.	II. kl.
a) od 50 cm. średnicy	(bez kory) w odczuble i wyżej; dopuszczalne 10 proc. od 2-3 m. długie	Mkp.	—
b) od 40-49 cm. „		„	—
c) od 30-39 cm. „		„	—
d) od 20-29 cm. „		„	—
II. Materiał rznity 3 m. dł. i wyż.			
a) boulsy w bloki złożone		Mkp.	—
b) brusy nieobryznane (luźny towar)		„	—
c) deski		„	—
d) deski i brusy obrz. od 1½ m. dł. i wyż.		„	—
e) deszczułki posadzkowe od 4 do 12 cm. szer. za 1 m ² .		„	—

GRUPA E.

Drewno bukowe.

I. Kloce zdrowe tartaczne:			
od 26 cm. grubości (bez kory) w odczuble i wyżej		Mkp.	—
II. Materiały rznite nieobryznane:			
od 2 m. i wyż. dł. i 26 mm. grubości i wyżej		„	—

GRUPA F.

Drewno olchowe.

I. Kloce 3 m. dł. i wyżej:		I. kl.	II. kl.
a) 22-29 cm. w odczuble		Mkp.	—
b) od 30 cm. w odczuble i wyżej		„	—
II. Materiał rznity od 2 m. dł. i wyż.			
a) 13 mm. grub. od 10 cm. szer. i wyż.		Mkp.	—
b) 20 „ „ „ „ „ „ „ „		„	—
c) 26/52 „ „ „ „ „ „ „ „		„	—

GRUPA G.

Drewno brzożowe.

I. Kloce od 3 m. dł. i wyż.			
a) do 21 cm. w odczuble		Mkp.	—
b) od 22-29 cm. w odczuble		„	—
c) od 30 cm. w odczuble i wyżej		„	—
II. Materiał rznity od 2 m. dł. i wyż.			
a) 13 mm. grub. od 10 cm. szer. i wyżej		Mkp.	—
b) 20 „ „ „ „ „ „ „ „		„	—
c) 26/52 mm. „ „ „ „ „ „ „ „		„	—

GRUPA H.

Drewno osikowe.

I. Od 1.10 m. dł. i wyżej:			
a) do 21 cm. w odczuble (celulozowe)		Mkp.	—
b) od 22-29 cm. w odczuble		„	—
c) od 30 cm. w odczuble i wyżej		„	—
II. Materiał rznity od 2 m. dł. i wyż.			
a) 13 mm. grub. od 10 cm. szer. i wyż.		Mkp.	—
b) 20 „ „ „ „ „ „ „ „		„	—
c) 26/52 mm. „ „ „ „ „ „ „ „		„	—

GRUPA I.

Gonty.

(Za 10 wiązek = 960 sztuk, liczone za 1000 sztuk.)

		Wyrób ręczny	Wyrób mechan
I. Świerkowe i jodłowe dł. 48 cm.	Mkp.	—	—
Sosnowe	„	—	—
Osikowe	„	—	—
II. Świerkowe i jodłowe dł. 54 „	„	—	—
Sosnowe	„	—	—
Osikowe	„	—	—

GRUPA K.

Należytość za przetarcie jednego m³ krągłego.

I. Drewna miękkiego:

a) na ostro	Mkp. 225000
b) z przymowaniem	o 35% drożej

II. Drewna twardego:

1. na ostro	Mkp. 300000
a) z przymowaniem	o 50% drożej

- b) Cena za przetarcie rozumie się tylko za drewno dostarczone loco plac tartaczny, przy odbiorze drewna przetartego również loco plac tartaczny w stanie nieszlchtowanym.
2. Cena za przetarcie waha się zależnie od położenia i stosunków miejscowych tartaku.
3. Odpadki, kora i trociny stają się własnością tartaku.
4. Za heblowanie jednego m² powierzchni według umowy.

Drewno opałowe:

I. 10.000 kg. drewna przeschniętego bukowego, grabowego, jaworu	Mkp. 4500000
II. 10.000 kg. drewna przeschniętego dębowego, brzeziny, olszyny	„ 3600000
III. 10.000 kg. drewna przeschniętego osikowego	„ 2600000
IV. 10.000 „ „ „ sosnowego	„ 4000000
V. 10.000 „ „ „ jodłowego, świerkowego	„ 3000000

Wilno, 7. 9. Kloce sosnowe grub. 20-25 cm. 15¹/₄ sh. za festmeter, — 25-30 cm. 18 sh. — ponad 30 cm. 20-21 sh. stemple (kopalniaki) 2¹/₂ Ł za sażeń sześć, osika 25 sh. za festmeter, papierówka 19,5-20, Dol. za sażeń sześć, sleepery 3-3,5 za szt. deski eksportowe 12 Ł za standard. Na rynku drzewnym od dłuższego czasu panuje zastój, zaofiarowanie nieznaczne.

Ołomuniec, 1. 9. Zwyczajka korony czeskiej przyczynia się do marazmu rynkowego, gdyż tutejszy eksport drzewy natrafia na silną konkurencję sąsiadów wschodnich i południowo-wschodnich. To też ostatnie posiedzenie giełdowe cechował marazm. Oferowano kopalniaki jodłowe i świerkowe po 135 Kc, także słupy telegr. 170-175 (wyrobione), papierówkę świerkową po 85-90 za metr przestrzenny. Kloce lipowe niesortowane 380 za m³, kloce bukowe 300 za m³. Podkłady sosnowe ciosane 16x26x260 cm 32 szt. Jodłowy i świerkowy materiał tarty, niesortowany obrzynany do ostrego kantu, dług. od 4-6 m. grubość normalna 330-335, — także materiał niesortowany do 370. Deski budulcowe świerkowe i jodłowe używane do robót betonowych 250-260. Materiał tarty bukowy nieobryznany niesortowany 550. Węgiel drzewny twardy za 100 kg. 50,50 do 52,50, — mięki 46,50-48,50. Trociny drzewne miękkie 17,50 za 100 kg. Ostatnie wypadki polityczne utrudniają eksport.

(Aj. Wsch. z dn. 10. 9. 23. r.)

PRZETWORZY DRZEWNE.

N-Jork, 5. 9. Ct za 1 galon (2,85 kg). Terpertena 95. (Aj. Wsch. z dn. 7. 9. 23. r.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

PORT GDAŃSKI

opuszczają następujące parostatki:

w dniu 12. 9. 23. do Królewca-Bremeny przez firmę mekl. Aug. Wolff & Co.

w dniu 12. 9. 23. do Swinoujścia przez firmę mekl. F. Prowe, G. m. b. H.

w dniu 12. 9. 23. do Kopenhagi przez firmę mekl. Hartwig.

w dniu 12. 9. 23. do Hull przez firmę mekl. Ellerman & Wilson.

w dniu 12. 9. 23. do Newcastle przez firmę mekl. Bergenske Balt. Transp. Ltd.
 w dniu 12. 9. 23. do Bostonu przez firmę mekl. Bergenske Balt. Transp. Ltd.
 w dniu 14. 9. 23. do Libawy przez firmę mekl. F. Prowe, G. m. b. H.
 w dniu 14. 9. 23. do Boness przez firmę mekl. Bergenske Balt. Transp. Ltd.
 w dniu 14. 9. 23. do Hull przez firmę mekl. Bergenske Balt. Transp. Ltd.
 w dniu 15. 9. 23. do Londynu przez firmę mekl. Bergenske Balt. Transp. Ltd.
 w dniu 15. 9. 23. do Kopenhagi przez firmę mekl. Hartwig.
 w dniu 15. 9. 23. do Amsterdamu przez firmę mekl. F. Prowe, G. m. b. H.
 w dniu 15. 9. 23. do Rotterdamu przez firmę mekl. Aug. Wolff & Co.
 w dniu 17. 9. 23. do Dunkirque przez firmę mekl. Bergenske Balt. Transp. Ltd.
 w dniu 17. 9. 23. do Hamburga przez firmę mekl. F. Prowe, G. m. b. H.
 w dniu 18. 9. 23. do Londynu przez firmę mekl. Ellerman & Wilson.
 w dniu 19. 9. 23. do Boness przez firmę mekl. Bergenske Balt. Transp. Ltd.
 w dniu 20. 9. 23. do Hamburga przez firmę mekl. F. Prowe, G. m. b. H.
 w dniu 22. 9. 23. do Rotterdamu przez firmę mekl. Aug. Wolff & Co.
 w dniu 24. 9. 23. do Kopenhagi przez firmę mekl. Hartwig.
 w dniu 29. 9. 23. do Rotterdamu przez firmę mekl. Aug. Wolff & Co.

(Danz. Holzmarkt z d. 7. 9. 23.)

Działamy za porozumieniem się z Zarządem głównym w Warszawie aż do Walnego zebrania na dotychczasowych podstawach. Pobieramy od 1. kwietnia b. r. po 4.000 mk. miesięcznie, zatem nowi członkowie, zapisujący się w kołach miejscowych, lub też wprost w Filji zapisani, łatwo sobie obliczą, ile mają zapłacić (jako datę przystąpienia do Związku należy liczyć 1. kwietnia lub 1. czerwca), dla starych zaś członków podajemy poniżej wykaz należności za czas do 1. października 1923 r. Wykaz ten sporządzono według stanu kont w dniu 10. września.

Nr. listy człon.	Nazwisko	Stanowisko	Miejsce zamieszkania	Winien do 1. 10. 23.
1	Bojki	leśniczy	Bukowiec	28.000
2	Buhl	podleśniczy	Zabnik	7.000
3	Franz	"	Szklarka	7.000
4	Wichura	leśn. i zarz. tar.	Mozdzańów	8.000
5	Gralko	zarz. lasu	Szklarka	28.000
6	Pusch	leśniczy	Nowy Mostek	29.000

Dalszy ciąg nastąpi.

TATRY PARKIEM NARODOWYM.

Napisał: Jan Gw. Pawlikowski

Jakim ma być park narodowy tatrzański i jak mamy dążyć do jego urzeczywistnienia? — Pierwotny wzór wszystkich takich „parków“, amerykański Yellowstone-park, jest rezerwatem zupełnym. Człowiek nie może tam nic przedsięwziąć, wolno mu tylko chodzić i patrzeć. O wprowadzeniu czegoś podobnego w Tatrach można marzyć, ale nie można realnie myśleć. I może właśnie zapatrzenie się w ten ideał przeszkadzało dotąd wejściu tej sprawy na realne tory.

Przedewszystkiem zaprowadzenie rezerwatu zupełnego wymagałoby wykupna terenu. Gdyby na to miały się nawet znaleźć środki pieniężne, co jest więcej, niż wątpliwe, to nie obeszłoby się, na wielkiej przynajmniej części terytorjum, bez przymusowego wywłaszczenia. A trzeba by je stosować nietylko do wielkiej własności, ale także do wielogłowej własności chłopskiej, indywidualnej, spółkowej i gminnej... Niema chyba nikogo, kto by zamysł taki uważał za realny.

Z tego wynika po 1: że Tatry muszą pozostać w znacznej conajmniej części własnością prywatną, i po 2: że nie mogą być rezerwatem zupełnym. Tego stanu rzeczy nie należy jednak uważać za zwicnięcie całego zamierzenia. Jeśli nie będziemy mieć parku narodowego na modłę i miarę amerykańską, to możemy go jednak mieć na własną modłę i miarę. A na tę redukcję nie trzeba patrzeć tylko jako na zło konieczną, — odpowiada ona naturze rzeczy. Jeśli tylko trzymana będzie w należytych granicach ochrona będzie zapewniona dostatecznie. Tatry bowiem, mała wyspa wpośród okolic zaludnionych, nie są już — zwłaszcza w niższych swoich częściach krainą zupełnie dziewiczą. Zdawna rąbie się tu las, kosi polany, już nawet ponad strefą lasów wypasa hale.

Tych trzech sposobów użytkowania usunąć ani można, ani potrzeba. Puszcza leśna została już pod wpływem człowieka przekształconą; dalsze, byle tylko nie rabunkowe użytkowanie, utrzyma ją taką, jak jest. Zawieszenie użytkowania możeby po wielu latach stworzyło nową puszcę, ale ta nie byłaby już tem, czem była dawna. Z dzisiejszego świerka nie odrodzą się dawne buki i jodły. Chyba żebyśmy chcieli zamiast tylko ochraniać, jeszcze i restytuować. Nie można też stać na stanowisku wyłącznie malarskiem, że płaty świeżych zrębów dają nieestetyczną plamę w krajobrazie.

DZIAŁ PRZEGLĄDU LESNICZEGO

ODEZWA.

Zarząd Filji Pozn.-Pom. Związku Leśników Polskich przygotowuje się do Walnego zebrania, które zadecyduje o dalszych losach Filji, względnie przekształceniu jej na Oddział Związku Zaw. Leś. w Rzeczypospolitej Polskiej, oraz o ewentualnem przeniesieniu siedziby Filji, względnie Oddziału do Bydgoszczy.

Zaprojektowane przez Zarząd Filji, w myśl nowego statutu, Koła miejscowe w większej części już się zawiązały, chociaż nie wszystkie z nich nadesłały sprawozdania, zależy jednak na tem, aby do Walnego zebrania, czyli do października, zorganizowały się wszystkie Koła bez wyjątku. Wzywa się zatem usilnie Koła już działające o bezwzględne nadesłanie zarządowi Filji, o ile dotychczas tego nie uczyniły, sprawozdań z podaniem nazwy Koła, zarządu, wykazu starych i nowoprzyjętych członków, a także o przysłanie deklaracji oraz wpisów i składek bez żadnych potrąceń. Mamy też mocną nadzieję, że i reszta Kół do października jeszcze się ukonstytuuje i wszystkie formalności załatwi, aby nie było luk na mapie pogładowej, jaką Walnemu Zebraniu przedłożymy. O ile luki będą, nie omieszkamy domagać się na zebraniu wyjaśnienia przyczyn.

Zamierzając za upływający z dniem 30. września b. r. trzyletni okres działalności Filji złożyć Walnemu zebraniu kompletne obrachunki a Zarządowi głównemu zapłacić należną za ten czas czwartą część składek członkowskich, apelujemy do wszystkich członków, aby niezwłocznie swe należności uregulowali za czas do 1. października 1923.

Wszakże i zręby mają właściwą sobie piękność — ze swoim gąszczem krzewów i jaferów, z bujnemi wysokimi miotłami traw, kiściami różowej kipszyny i granatowego omiaku, z odsłaniającymi się niespodzianymi widokami. Ochrona winna tu tylko przestrzegać ścisłego wykonywania ustaw lasowych, dla zapewnienia trwałości drzewostanu, a w szczególności czuwać nad nienaruszalnością części lasów, uznanych przez ustawę za ochronne, zwłaszcza w górnym reglu; pozatem możnaby żądać zakładania zrębów wąskimi pasami i jak najszybszego ich zalesiania, a tylko pewne partje od użytkowania wyłączyć. Tu należałyby np. pewne resztki pierwoborów, zbocza dolin odznaczających się pięknnością, jak np. doliny Kościeliskiej, otoczenia pewnych skał, grot, stawów itp.

Podobnie rzecz się ma z pasterstwem — Roślinność na halach wypasanych od wielu już lat ulega zmianie i przywrócić pierwotnego stanu nie można. Pasterstwo zaś samo jest sposobem użytkowania tak dawnym, pierwotnym i zespolonym z przyrodą i krajobrazem, że można je uważać wprost za składową część tego krajobrazu, która sama dla siebie wymagałaby raczej ochrony. Niebezpieczeństwo zagraża tu jedynie w postaci „przebydlenia“ hal, które prowadzi do zniszczenia darni i uwodzi do rozszerzania przestrzeni pastwiskowej, kosztem górnej granicy lasu i kosztem kosówki. Już ekonomiczne względy nakazują czuwać nad tego rodzaju wykroczeniami.

Poza temi rodzajami użytkowań wszelkie inne, niemniej jak wszelkie zmiany powierzchni, winny być albo wykluczone, albo conajmniej poddane ścisłej kontroli i uzależnione od zezwolenia organów ochronnych. Odróżnić przytem należy dwie strefy, stosownie do stopnia i zakresu ochrony: strefę pierwszą, górną czyli halną, jako strefę ściślejszej ochrony i strefę drugą, niższą, czyli reglową, jako strefę ochrony luźniejszej. Granicą między niemi jest w zasadzie granica lasu, co odpowiadałoby mniej — więcej izohypsie 1400 m. Jednakowoż pomijając już to, że sam las u swej górnej granicy powinien podlegać ochronie absolutnej i włączonym być zatem w strefę pierwszą, to ta izohypsa nie schodzi się z faktyczną granicą lasu, która pod wpływem naświetlenia, wystawy na wiatr i innych stosunków terenu, często się obniża a niekiedy podnosi. Nadto inne jeszcze względy każą niekiedy granicę stref przesunąć niżej jeszcze i poddać ściślejszej ochronie pewne tereny, niby półwyspy lub nawet wyspy, wkraczające w strefę drugą, lub nią naokół otoczone. Faktyczne granice stref muszą być zatem ustalone i oznaczone kartograficznie. — Podział na dwie strefy na swoje uzasadnienie nietylko w tem, że w strefie niższej nie można, ze względów ekonomicznych tak ściśle przeprowadzić ochrony, ale także i w tem, że ona tam nie jest w tym stopniu potrzebna. Łagodniejszy charakter krajobrazu godzi się łatwiej z dziełami ręki ludzkiej, niż dziki pustynny krajobraz wysokogórski, — w lasach zaś można ukryć to, co na miejscach otwartych raziłoby musiało.

W strefie tedy pierwszej — górnej — poza pasterstwem wykluczonem miałyby być wszelkie użytkowanie i wszelkie zmiany na powierzchni terenu, a zatem także wszelkie drogi i budynki poza zwykłymi pasterskimi szałasami i percami najprostszego typu. Warunkowo, t. j. za uzyskaniem osobnego w każdym wypadku pozwolenia, dopuszczoną byłaby budowa schronisk, raczej koleb — niskich, ukrytych, niewidocznych z daleka i nie odbijających barwą od otoczenia, przeznaczonych nie do mieszkania ale do chwilowej uchrony. — W strefie drugiej — reglowej — poza pasterstwem użytkowanie rozciągałoby się jeszcze na łąki i lasy. Dopuszczone byłyby zwykłe drogi lasowe, budy dla strażników i drwali, szałas i „letniki“

w typie używanym na polanach. Za osobnem, odpowiednio zaważanem pozwoleniem, wolno byłoby stawiać domy mieszkalne dla służby lasowej i schroniska także mieszkaniowego typu.

Tu nasuwa się pytanie następujące: oto gdyby się okazało, że pewne rodzaje eksploatacji są z punktu widzenia dobra publicznego niezbędne, więc np. że niezbędną jest — choćby na lokalny użytek — eksploatacja kamienia, że znajdują się gdzieś bogate i rzeczywiście niezastąpione złoża kruszcowe, albo że wody jakieś muszą w braku innych zaspokoić potrzeby bliższych lub dalszych okolic, gdyby ten interes publiczny po zważeniu sumiennem wszystkich okoliczności, okazał się naprawdę wyższym od interesu zachowania w stanie nienaruszalnym pewnej okolicy — co wtedy miałyby nastąpić?

Oczywiście niema ustawy, któraby nie mogła być zniesioną lub zmienioną przez nową ustawę, (i to jest nawet powód, dlaczego należałoby pomyśleć o pewnych gwarancjach względnej trwałości dla ustawy ochronnej!) ale czy jest rzeczą właściwszą pozostawić nowemu aktowi ustawodawczemu modyfikację pierwotnych ochronnych postanowień, czy też już w ochronnej ustawie zamiast absolutnego zakazu, wprowadzić zakaz warunkowy i upoważnić organy czuwające nad ochroną do udzielania pozwoleń? Jest to kwestja polityki ustawodawczej, nad którą zastanowić się przyjdzie. Tutaj roztrząsać jej nie ma potrzeby.

Istota rzeczy jest ta, aby nie wolno było nikomu działającemu w interesie czysto osobistym albo też pozbawionemu poczucia ważności interesu publicznego, tkwiącego w ochronie Tatr, niszczyć lekkomyślnie i dowolnie ich piękno i wogóle ich wartości idealne. Nad temi wartościami czuwać musi oko, mające pełną świadomość ich wagi.

Nie zdaje się też urzeczywistnienie tak pojętego parku narodowego przedstawiać zbyt wielkich trudności. Nabycie Tatr na własność publiczną, jakkolwiek ułatwiłoby niewątpliwie wykonanie ochrony, nie jest, jak widzieliśmy, wcale koniecznem. Odpada więc największa trudność. Nabycie pewnych mniejszych obszarów leśnych, które dla jakichś powodów zupełnie od użytkowania wykluczoneby być miały, względnie odszkodowanie właścicieli za stracony przez to dochód, nie spowoduje zbyt wielkich kosztów, ile że tego rodzaju partje rezerwatowe leżeć będą przeważnie w miejscach odległych, mało dostępnych i do eksploatacji trudnych.

Jeden tylko wydatek oczywiście jest niezbędny, a to wydatek na skuteczne wykonywanie ochrony w ustanowionym rezerwacie. Na wspomnianej wyżej konferencji w sprawie parku narodowego wyrażono zapatrywanie, że z całego Podtatrza i Tatr należy uczynić osobny okręg administracyjny. Po wprowadzeniu bowiem ochrony obszar ten podlegać będzie różnym specjalnym przepisom prawnym, a zresztą warunki administracji na całym tym obszarze są wyjątkowe i podobne. Zaprowadzi się tu więc także odpowiednio wyszkolone organy policyjne, względnie straż górską.

Podtatrze, czyli t. zw. „skalne Podhale“, obfitujące w letniska i uzdrowiska, teren sportów narciarskich i turystycznych stacyj wychodnych, powinno być planowo kierowane ku spełnieniu tych swoich zadań, które coraz to większego nabierać będą znaczenia... Należy myśleć nie już o „regulacji Zakopanego“, ale o regulacji całego Podtatrza. Wczesne podjęcie tego zadania uchroni od rozmaitych błędów, które później dopiero po niewczasie naprawić trzeba, przyspieszy rozwój tych okolic, odciąży przeludnione Zakopane i umożliwi tysiącom ludzi, zwłaszcza mniej zamożnych, pobyt w tych stronach usuwając drożyznę z przeludnienia wynikającą.

Planowa regulacja połączona jest również z pewnym zakresem ochrony przyrody i ochrony swojszczyzny, to jest pewnego charakteru etnograficznego. Dlatego można mówić o „trzeciej strefie ochronnej”, strefie podtatrzańskiej, która zaczyna się u stóp regli, tam, gdzie kończy się strefa druga. W ten sposób dopiero dzieło będzie dopełnione: „park narodowy”, Tatry, ochronione od zniszczenia i zachowane w całej swej pierwotnej krasie, otwarte zostaną szeroko dla narodu. (Gaz. Warszawska)

POKWITOWANIE.

Na pomnik pośmiertny dla ś. p. ucznia leśnego Bronisława Ossowskiego z Nadleśnictwa Osieczno, który w dniu 6-go maja 1923. padł w wykonaniu obowiązku z ręki kłusownika, złożono następujące składki pieniężne: Dyrekcja Lasów Gdańsk w Toruniu . . . 800.000 mkp. Urzędnicy i funkcjonariusze:

Nadleśn. Pelplin	310.000	„
„ Drewniaczki	270.000	„
„ Błędno	210.000	„
„ Lubichowo	210.000	„
„ Leśna Huta	450.000	„
„ Osieczno	693.000	„

Razem zebrano 2.943.000 mkp.

Koszta budowy pomnika pośmiertnego, stojącego w miejscu śmierci ś. p. Ossowskiego w oddz. 145 nad soszą Osieczno—Ossowo . . . . . 2.800.000 „

Resztę pozostającą 143.000 mkp. oddaną została X. Felchnerowskiemu z Szlachty na odprawie Mszy św. za duszę denata.

Ofiarodawcom składa serdeczne „Bóg zapłać!”

Państwowe Nadleśnictwo Osieczno.

POKWITOWANIE.

Na fundusz wdów i sierót po zabitych przez kłusowników leśnikach, członkach Związku, złożył p. Koraszewski 1.350.000 mk.

Prezes: Przybylski.

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku drzewnego i za dział Przeglądu leśniczego Józef Ziółkowski, — za dział Ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Bartz.

Ogłoszenia.

1000 m³

BUDULCU I. II. i III. kl.

sprzedam najwięcej dającymu.

Oferty do Administracji Rynku Drzewnego pod Nr. 1074.

Poznańska Spółka Drzewna

Towarzystwo Akcyjne

Poznań, św. Marcin 52|53.

Kupuje i sprzedaje

drzewo każdego rodzaju

i w każdej ilości. (2)

Do natychmiastowej dostawy poszukujemy

200 kbm. sosn. desek

czystych, bez sęka, 10% nasiniałych, ca. 4,20 m. pdł. w grub. 19, 24 i 30 mm. Oferty fr. wag. Zbąszyń w walucie zagr. lub markach polskich. [1078]

„ARBOR“ Eksport Drzewa, Gdańsk, Milchkannengasse 9. Tel. 5612 i 6814. Adr. tel. Arbor Gdańsk

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE. [1075]

Dyrekcja Lasów Państw. w Toruniu wydzierżawia grunta w Szklanej Hucie.

(Państwowe Nadleśnictwo Trzebciny, p. Łązek powiat Świecie) w drodze piśmiennych ofert na czas od 1. 10. 23 r. do 30. 9. 1935 r. Obszar obejmuje 56.040 ha. — Budyki i urządzenie są własnością obecnego dzierżawcy.

Zapieczone oferty (zaopatrzone w znaczki stemplowe 30.000 mk.) z napisem na kopercie „Submisja na grunta w Szklanej Hucie“ należy nadesłać do Nadleśnictwa Trzebciny do godziny 10-tej dnia 30. września 1923 r. Otwarcie ofert nastąpi w kancelarii Nadleśnictwa dnia 30. września 1923 r. o godzinie 11-tej w obecności ewentl. przybyłych oferentów.

W ofercie należy podać wysokość rocznego czynszu dzierżawnego w cent. żyta z całego wydzierżawionego obiektu (w cyfrach i słownie) i oświadczyć, że oferent zgadza się na warunki dzierżawne.

Należytość za budynki, oznaczoną przez specjalną komisję państwową winien spłacić nowy dzierżawca.

Szczegóły warunków dzierżawy można przejrzeć w kancelarii Nadleśnictwa Trzebciny.

Zatwierdzenie ofert zastrzega sobie Pom. Urząd Wojewódzki (Dyrekcja Lasów Państwowych) w Toruniu, bez względu na wysokość nadaży.

WOJEWÓDZTWO POZNAŃSKIE. [1077]

Nadleśnictwo Państw. Potrzebowice p. Wieleń (pow. Czarnkowski).

Licytacja na budulec sosnowy

z wyrębu 1923, z całego nadleśn. ca. 250 m³ II—IV kl. odbędzie się w wtorek, dnia 25-go września r. b. o godzinie 9³⁰ w lokalu p. Kubisia w Potrzebowicach. Wpłata zaliczki 1/3 wartości wylicyt. drewna. Zwrot kosztów koronowania. Dyrekcji Lasów w Poznaniu pozostawia się przyjęcie i zatwierdzenie poszczególnych ofert.

NADLEŚNICZY PAŃSTW.

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE. [1076]

Nadleśnictwo Państw. Lutówko poczta w miejscu st. kol. Sępólno.

Z powodu unieważnienia przez Dyrekcję Lasów Państw. w Toruniu już zatwierdzonej nadaży na losy nr. 7 i 17 z submisji z dnia 4. 8. 1923 r. a ogłoszonych w „Rynku Drzewnym“ z dnia 10. lipca 1923 r. nr. 55, rozpisuje Nadleśnictwo dodatkowo

submisję na dzień 20. września 1923 r. Pozatem warunki i terminy te same co przy submisji ogłoszonej w „Rynku Drzewnym“ z dnia 7. września 1923 r. nr. 72.

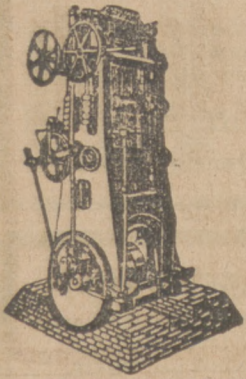
NADLEŚNICZY.

Traki

pionowe i horyzontalne oraz
 wszelkie pomocnicze maszyny
 tartaczne

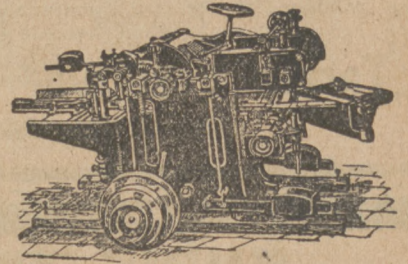
własnej konstrukcji dostarcza:

„UNIA“ Zjednoczone Fabryki Maszyn
 Tow. Akc.
 dawn. C. Blumwé i Syn,
 BYDGOSZCZ-WILCZAK.

Strugarki

walcowe, wyrówniarki, wiertarki, gryzarki, pily
 taśmowe i tarczowe,
 tokarki, ostrzarki

[617]

Adolf Rechter

agent i komisjoner drzewny

(988)

Centrala: LWÓW, Rutowskiego nr. 7. Oddział: KATOWICE, 3-go Maja 33 III.
 Adres telegraf.: Rechterbois

úprasza oferty na kopalniaki i progi.
 (Oferty kierować do oddziału w Katowicach).

FACHOWIEC DRZEWNY

23. l. st. z egzaminem państwowym, znający język niemiecki, czeski i słowacki, wolny od wojskowości, z 8-mio letnią praktyką w manipulacji drewna miękkiego i twardego, w przedsiębiorstwie tartaczynym zupełnie obeznany; obecnie czynny w służbie leśnej i łowieckiej chciałby zmienić swe miejsce, mając nadzieję nauceńczenia się w krótkce polskiego języka, i posiadając dobre świadectwa i referencje. Zgłoszenia uprasza się pod adr. R. GÜNTHER Klatnovejsa, żupa Nitra C. S. R. (1063)

Fabryka maszyn

„Herkules“

GNIEZNO

Telegr.: Herkules-Gniezno.
 Telefon Gniezno 26.

Towarzystwo z ograniczoną poręką.

Specjalna fabryka maszyn
 do obróbki drzewa

w nowoczesnym pierwszorzędnym wykonaniu
 z łożyskami kulkowymi. (200)

Spółka Lasowa

Towarzystwo z ogr. por.

Krakowska 4 w Bydgoszczy Krakowska 4

należąca do największych koncernów kopalnia-
 nych i hutniczych na Polskim Górnym Śląsku

Kupuje

kopalniaki, drzewo okrągłe
 i tarte, wszelkie
 materiały drzewne.

☛ Zapłata gotówką ☛

KONTO BANKOWE:

Bank Związku Spółek Zarobkowych — Poznań
 i Bydgoszcz, Dyrekcja Disconto Gesellschaft
 w Poznaniu.

Skrzynka pocztowa 73.

Telefon nr. 1762.

WSZELKIE gatunki drzewa

w stojących drzewostanach, okrągłaki, drewno kopalniane jako też tarte materiały **kupuje stale** i może płacić wysokie zaliczki

„Tartak Kostrzyn“ Tow. Akc.

Wojew. Poznańskie.

(1061)

KUPIĘ ZARAZ

[843]

1000 mp. sosn. szczapów, 15 wagonów desek 23 i 30 mm. z kłóców środkowych i wierzchołków, także nachorzących. oraz 5 wagonów 42 m/m suchych odziemków.

WOJ. PAETZ,

Poznań, Głogowska 23, telefon 2713.

JEŻELI chcecie wiedzieć co się w świecie dzieje, czytajcie i prenumerujcie **Przegląd Światowy** tygodnik ilustrowany poświęcony wszystkim gałęziom wiedzy. Kto zadarmo Miljonówkę mieć pragnie, ten otrzymać może po rozwiązaniu zagadek, które są zamieszczone w każdym numerze „Przeglądu Światowego”. — Egzemplarze „Przeglądu Światowego” do nabycia wszędzie. Prenumerata roczna 120,000 mk. 80 fr. 8 dol., półroczna 60,000 mk. 40 fr. 4 dol. kwartalna 30,000 mk. 20 fr. miesięczna 10,000 mk. — Redakcja i Administracja WARSZAWA, ul. Sienna 23. (679)

Czy Pan życzy sobie nawiązać dobre stosunki z państwami zachodnimi?

W takim razie winien Pan stać się abonentem i inserentem czasopisma zawodowego

CARPATHIA

które jest najwięcej rozpowszechnione w Czechosłowacji. [31]

::: Numery próbne darmo :::

Wychodzi w Kosice, (Kaschau) Czechosłowacja.

Wszelkie gatunki drzewa

w stojących drzewostanach, okrągłaki, drewno kopalniane, papierówkę jako też tarte materiały kupuje stale po cenach dziennych i może płacić wysokie zaliczki (359)

W. Kurella, Hurtownia drzewa

Praust, Wolne Miasto Gdańsk (Danzig) Telefon 28

Do natychmiastowej sprzedaży:

1 trak stojący walcowy z wolną ramą 800 mm szer. z systemem łańcuchowym, oraz uruchomiony u dołu, bardzo dobry i produktywny fabryki Joehn & Landsberg,

1 Żłobiarka (Spund & Nutmaschine),

1 maszyna do tafli drzewiowych (Abplattmaschine) zaznaczam iż powyższe maszyny znajdują się w dobrym stanie. (1071)

B. BRZOSKOWSKI

Tartak Parowy i Fabryka Wyrobu Drzewnego CZERSK — POMORZE.

Prima suche [982] deski dębowe

brusy we wszelkich grubościach jako też dębowy okrągły materiał wolny od opłaty wywozowej Gdańsk kupuje stale i uprasza o piśmienne szczegółowe oferty.

Wilhelm Loyall

Gdańsk (Danzig) Hundegasse 61.

A. HEINE

Agentura ¹⁶

i komisja drzewna
Frankfurt (Oder)

Tel. 1205. Stiftsplatz 10.

Sosnowe

drzewo opałowe

wszelkiego rodzaju
kupuje

Kantor Węglowy, Bydgoszcz

Jagiellońska 46/47. Tel. 8, 12 i 13

[879]

Sosnowe (1069)

deski odziomkowe

suche, 25 i 36 m m. spręda fco. ZBĄSZYN

D/H. K. Szejberg i J. Ferszt
WARSZAWA, Graniczna Nr 10.
Materiał można obejrzeć w Zbąszyniu w firmie „Transpol”.

Dośw. werkmistrz

dla tartaku lub fabryki obrabiarek (ślusarz masz.) około 15 lat zatrudniony w branży drzewnej, obeznany z wszelką pracą, **poszukuje posady** w tej samej lub podobnej branży.

Oferty pod 1057 do Adm. Rynku Drzewnego. [1057]

Szczap

sosnowych lub mieszanych

około 6 wagonów

kupi loco wagon

Tow. Akc. „Płotno“

POZNAŃ, [1079]

Al. Marcinkowskiego 20, tel. 14-67

Progi kolejowe

[23]

drewno kopalniane

na polu i w gotowym stanie

kupuje stale

W. Reschop, Essen.

Zweignbüro Gdańsk—Danzig, Böttchergasse 23/27.

Tartak parowy

i HEBLARNIA

Fabryka

welny drzewnej i skrzyń.

STAROGARD (Pomorze)

ulica Hallera nr. 19.

[820]